

CELEBRACIÓ DEL CENTENARI DEL BARRI DE CAN BARÓ 1923-2023

CAN BARÓ

100 ANYS D'HISTÒRIA

Hi col·labora:

PLA DE BARRIS DE BARCELONA
EL CARMEL I CAN BARÓ

Districte
d'Horta-Guinardó

Ajuntament de
Barcelona

CAN BARÓ: CENT ANYS D'HISTÒRIA PER IMAGINAR EL FUTUR

Fa molt temps, la masia de Can Baró, que dona nom al barri i que roman encaixada entre blocs de pisos, no era a Barcelona, pertanyia a Sant Martí de Provençals. A finals del segle XIX, el municipi és annexionat i seran doncs les circumstàncies polítiques i econòmiques del moment les que faran que Can Baró acabi formant part de la ciutat. És llavors que comença la parcel·lació de les seves terres, que van arribar a ocupar 45 hectàrees. La Companyia d'Aigües de Barcelona compra una bona part del terreny i construeix un dipòsit, que complementa l'obra hidràulica, per portar l'aigua des de Dosrius. És des del turó de la Rovira que s'abasteix Barcelona amb aigua de qualitat. És també en aquella època que comença l'extracció de pedra i calç, cosa que fa que el barri ofereixi avui un perfil de muntanya mossegada, que sorteja un pont singular que cus la ferida. És el que queda a la vista d'aquella mina a cel obert explotada durant dècades, fins als anys seixanta del segle XX, que ens porta el record de les sonores explosions i les esquerdes que apareixien a les cases.

Els assentaments humans s'urbanitzen per capes i el nostre barri n'és un exemple més: podríem dir que una de les primeres va ser el poblat ibèric situat al cim del turó de la Rovira. De capes, doncs, n'hem tingut moltes, i molt accelerades en els darrers cent anys, que han donat pas a la fisonomia caòtica i singular del nostre barri, fruit d'una intensa especulació. La parcel·lació per fer habitatges va començar als anys vint del segle XX. Primer, van ser les cases de la Cooperativa dels Periodistes; després, els blocs de la Cooperativa Gracienca i de Vista Park i, de mica en mica, diferents iniciatives privades que van acabar perfilant el que som avui, urbanísticament parlant. Durant la Guerra Civil, al Turó, s'hi va instal·lar una bateria antiaèria i al seu voltant, durant els anys quaranta a partir de l'arribada de nous habitants, va emergir un poble de barraques, que es van enderrocar a finals dels anys vuitanta, i amb la política de reallotjament apareixen els blocs de Raimon Casellas que nosaltres anomenem les "Cases verdes".

Fa cent anys no teníem carrers, fa cent anys tan sols es dibuixaven alguns camins entre parcel·les de conreus. El projecte productiu de la masia va ser substituït per un de més rendible com va ser la construcció d'habitatges. Avui som un barri de muntanya, enclavat en una situació privilegiada, en una balconada a la ciutat amb temperatures molt més temperades i menys contaminació, i al bell mig de tres parcs: Tres Turons, Parc del Guinardó i Park Güell. Aquest any celebrem el centenari de Can Baró mirant enrere per poder mirar endavant. Volem que ens serveixi per saber d'on venim, qui som i imaginar cap a on volem anar, conscients que ens trobem en un entorn ple de necessitats, històricament desateses. Defensarem, amb exigència, les oportunitats que tenim dret a veure assolides. D'aquí la il·lusió que aquest centenari té com a objectiu mobilitzar.

Comissió Veïnal Organitzadora del Centenari de Can Baró

PROGRAMA D'ACTIVITATS

JUNY

DISSABTE 10, TOC D'INICI DEL CENTENARI

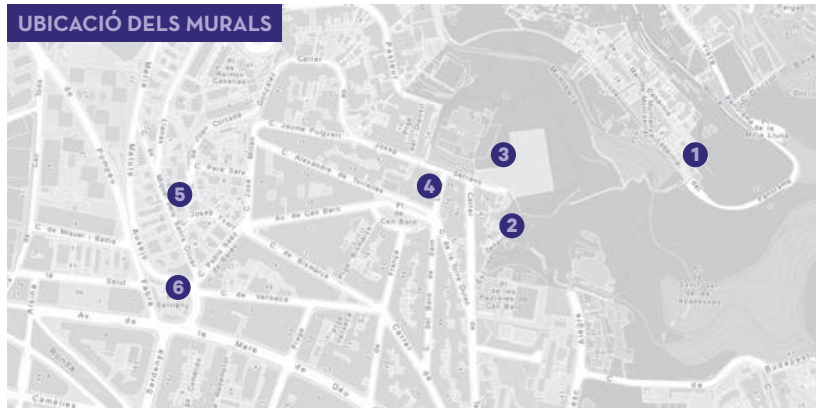
Turó de la Rovira, 10.30 h

“Can Baró: memòria gràfica d'un barri de muntanya” Exposició i itinerari pels carrers del barri

Del 10 de juny al 10 d'agost

Can Baró vol commemorar l'any del seu centenari amb una exposició de gran format pensada per caminar i reivindicar la pròpia memòria. Una mirada fotogràfica a peu de carrer sobre les seves transformacions socials i urbanístiques al llarg d'aquest darrer segle que és alhora un diàleg entre el passat i el present del barri.

UBICACIÓ DELS MURALS

1 Cim del Turó de la Rovira
Panorama, s/n

2 Barraquisme
Plaça de les Pedreres

3 Pedreres
Carrer de Josep Serrano, 76

4 Masia Can Baró
Plaça de Can Baró

5 Cooperativa de periodistes
Carrer de Miquel dels Sants Oliver, 4

6 Veïns i veïnes
Plaça de Sanllehy

Plaça de Sanllehy, 12.30 h

Tabalada

Benvinguda amb l'Arnau Vilardebò

Pregó del centenari amb la Pepi Núñez

Homenatge a les centenàries

Brindis musical i pica-pica

Casal de barri Can Baró - El Pirineu, 21 h

Obra de teatre: *El costat bo de la vida*, un homenatge als Monty Python

Grup de teatre Farandulacis

DIVENDRES 16, A LES 20.30 H

Plaça de les Pedreres de Can Baró

Pregó de Festa Major amb la Montserrat Pujolar

DISSABTE 17, A LES 22.30 H

Plaça de les Pedreres de Can Baró

Ball del centenari amb l'Orquestra Sabor Sabor

▼ Nens i nenes jugant al carrer de Jaume Puigvert, 1946. Cessió: Marcel Sayol

JULIOL

EN LÍNIA

Memòria visual de Can Baró

MVCB és un projecte col·laboratiu que té com a objectiu principal recuperar, des de baix, la memòria popular del barri de Can Baró a través de les fotografies i els testimonis de les veïnes i els veïns que l'habiten.

Un arxiu obert en línia, construït entre veïnat, entitats del barri, professionals i administració pública que anirà creixent al llarg del temps, alimentant i alimentant-se d'iniciatives culturals diverses promogudes a Can Baró.

www.memoriavisualcanbaro.barcelona

SETEMBRE

DISSABTE 16, A LES 12 H

Casal de barri Can Baró - El Pirineu

Concert de la Cobla Sant Jordi (amb invitació)

DIJOUS 28, A LES 19.30 H

Parròquia de Crist Redemptor

Conferència: "Breu història de la parròquia del Crist Redemptor"

DISSABTE 30, A LES 19 H

Plaça de les Pedreres

Festa jove rumbera del centenari

Sigmunds (pop català i rumba)

Tomeu i Txarnegu (rumba)

Tomaydaka (rumba)

PD Paraxoke

◀ Manifestació convocada per l'Associació de Veïns del Carmel per demanar pisos per als barraquistes, 1976. Fotografia: Pere Monés

OCTUBRE

DIVENDRES 6, A LES 19 H

Masia Can Baró - Casal de barri de Can Baró - El Pirineu

Cicle de Cine Km 0

Presentació del documental associat al projecte "Can Baró: Història pròpia" de l'Escola ACIS - Artur Martorell.

Amb alumnat de 4t d'ESO, Androna Cultura i la documentalista Marisol Soto

DISSABTE 21, A LES 10.30 H

Casal de barri de Can Baró - El Pirineu

Jornada per a la gent gran del barri

Posa vida als anys: formes de cuidar-se.

Matí. Formació: tallers i xerrades

Tarda. Activitats lúdiques

◀ Ma Àngels
Quadres
Grau i Marina
Fontbernat
Barba al carrer
Jaume Puigvert,
1943.
Cessió: Marcel Sayol

NOVEMBRE

DIJOUS 23, A LES 18.30 H

Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda

Taula rodona i presentació del mapa virtual: "La cultura a Can Baró / Can Baró a la cultura"

DISSABTE 11, A LES 11 H

Casal de barri de Can Baró - El Pirineu

'Som barris de muntanya!'

- Trobada de barris de muntanya de Barcelona
- Presentació: Guia botànica: flora i fauna de Can Baró
- Passejades etnobotàniques pel Turó de la Rovira (tardor / hivern / primavera / estiu)

▼ Bodegas Montferry, 1965. Cessió: família García Balaguer

ADRECES EQUIPMENTS:

Casal de barri de Can Baró - El Pirineu

Carrer de Josep Serrano, 59-61

Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda

Carrer de les Camèlies, 76-80

Masia de Can Baró

Plaça de Can Baró, 1-3

Parròquia de Crist Redemptor

Avinguda de la Mare de Déu de Montserrat, 34

▼ Vista de Can Baró des de l'actual av. de la Mare de Déu de Montserrat, 1920-1925.

Fotografia: Brangulí (Arxiu Nacional de Catalunya)

Una iniciativa de la Comissió Veïnal Organitzadora del Centenari de Can Baró

Amb la participació de:

Coordinadora d'Entitats de Can Baró, Plataforma Can Baró, Casal de barri de Can Baró - El Pirineu, Can Baró Recupera la Memòria, Esplai Sanllehy, Casalet Francisco Alegre, CAP Sanllehy, Parròquia de Crist Redemptor, Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda, El Pou. Grup d'Estudis de la Vall d'Horta i la Muntanya Pelada, Local Social Raimon Casellas, Escola ACIS - Artur Martorell, Grup de Joves de Festes de Can Baró, Serveis Socials Can Baró-Baix Guinardó, Projecte Radars, Torre Jussana, Associació Cultural Can Baró i Xarxa Solidària Can Baró

Coordinació general:

Observatori de la Vida Quotidiana [OVQ]

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona

Districte d'Horta Guinardó - Pla de Barris de Barcelona

Agraïments:

Ana Maria Preto, Antonio Lama, Blanca Parra, Carles Bruguera, Carles Sanz, Custodia Moreno, David Craven, Enric Cervera, família Amill-Barsó, Família Garcia Esteller, Família Medrano -Maldonado, família Sanchez-Maldonado, família Sayol, Fernando Marin, Florenci Camarasa, Gloria García, Glòria Farguell, Isabel Minguillón, Jaume Minguella, Jesus Giner, Joan Corbera, Joan Prades, José Luis Petreñas, Josefina Miret, Juanjo Fernández, Loli Ruiz, Maria Priego, Maribel Marín, Marisol Soto, Marta Selva, Mercé Vierge, Miquel Morcillo, Mireia Gasol, Montse Martín, Montserrat Pujolà, Pepi Núñez, Pilar Garcia, Puri (La Salut), Ramón Novella, Roberto Tejedor, Rosa Maria Teixidó, Sara Fernández, Teresa Báguena, Teresa Grandas, Toni Vernet, Xavier Oliveras i Xavier Simó

Gabriel Maldonado baixant amb moto pel carrer del Baró de Sant Lluís, anys seixanta. Cessió: família Maldonado